

Farmakologiopgave i praktik 2.

Farmakologi og medicin håndtering for social- og sundhedsassistentelever i praktikuddannelsen

Hensigten med praktikopgaverne i farmakologi og medicin håndtering

Hensigten med opgaverne er, at social- og sundhedsassistenteleven gennem hele uddannelsen har fokus på professionel medicin håndtering *i et samarbejde med borgere og patienter med grundlæggende behov i et tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i det nære og det sammenhængende sundhedsvæsen.*

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelse til social- og sundhedsassistent, BEK. Nr. 616 af 31/05/2017

Der er tre farmakologiopgaver, én opgave til hver praktikperiode. De tre opgaver tager alle udgangspunkt i praktikmål 9:

9. Eleven kan selvstændigt efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicin håndtering, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.

Uddannelsesordning for social- og sundhedsassistentuddannelsen, gældende fra 1. juli 2017

Opgaverne er relaterede til medicin håndtering hos en borger i et stabilt og delvist forudsigeligt sygeplejeforløb. Sygeplejeforløbet forandrer sig langsomt og som forventet. Enkelte sygeplejeindsatser kan være præget af uforudsigelighed.

KL Notat Fælles indsatskatalog med faglige beskrivelser, revideret oktober/november 2013

Opgavernes opbygning

Opgaverne er udarbejdet med spørgsmål, der hjælper eleven med at være undersøgende, og som samlet set afspejler en teoretisk og praktisk progression i farmakologi og medicin håndtering. Til hver opgave knytter der sig et særligt fokus, jf. nedenstående skema.

Praktik 1	Praktik 2	Praktik 3
Første opgave udarbejdes i slutningen af praktik 1B. Fokus er på farmakologi og medicin håndtering hos en borger med kronisk sygdom, der relaterer sig til hjerte, lunger eller diabetes. Det/de præparater, der arbejdes med, skal være behandling for en af de nævnte kroniske sygdomme. Borgerens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb.	Anden opgave udarbejdes efter midtvejsevalueringen i praktik 2. Fokus er på farmakologi og medicin håndtering af psykofarmaka hos en borger/patient med en psykiatrisk sygdom eller lignende ved ikke diagnosticeret tilstand. Borgerens/patientens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb	Tredje opgave udarbejdes i praktik 3. Fokus er på farmakologi og medicin håndtering hos en borger/patient med en eller flere sygdomme. Borgerens/patientens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb.

Elevens navn: _____ dato : _____

Opgaverne er opbygget af:

- En generel del, der omhandler lovgrundlaget for social- og sundhedsassistentens arbejde med farmakologi og medicin håndtering.
- En specifik del, der retter sig mod den medicinske behandling hos en udvalgt borger.
- Pædagogiske overvejelser i forhold til samarbejdet med borgeren og eventuelle pårørende.

Som dokumentation af opgaven udarbejder eleven et skriftligt dokument i skriftstørrelse 12 med en linjeafstand på 1,5; svarende til ca. 4 – 5 sider udfyldt opgaveskabelon. Opgaveskabelonen starter på side 3 ved overskriften Farmakologi og medicin håndtering. Spørgsmålene besvares i skabelonen, hvor felternes størrelse kan tilpasses besvarelsen. Besvarelsen udarbejdes elektronisk.

Tilrettelæggelse af arbejdet med opgaverne

Før praktikstart introducerer skolen eleverne til farmakologi opgaven.

Praktikstedet vejleder eleverne individuelt eller i gruppe til den enkelte opgave. Herefter udarbejder eleven en individuel besvarelse. Det anbefales, at arbejdet med opgaven strækker sig over en uge. Det anbefales ligeledes, at den enkelte elev i slutningen af perioden har en dag til at udarbejde den skriftlige besvarelse. Efterfølgende deler eleven sin viden og refleksioner i forbindelse med opgaven med praktikstedet. Praktikstedet giver eleven en mundtlig tilbagemelding, der kan understøtte elevens videre arbejde med farmakologi og medicin håndtering.

Er eleven i praktik et sted, hvor der ikke bliver administreret medicin, må eleven tale med den praktiksvarlige eller uddannelseskonsulenten om lokale løsninger, som gør det muligt at arbejde med farmakologi opgaven.

Eleven beskriver, hvad eleven har arbejdet med på skolen og i tidligere praktik af relevans for farmakologi opgaven i den kommende praktik.

Skriv her:

Farmakologi og medicin håndtering, praktik opgave P2

Den generelle del: Social- og sundhedsassistentens pligter og ansvarsområde ifølge gældende lovgivning

Behandlingspsykiatrien: Hvilken betydning har *Bekendtgørelse af lov om tvang i psykiatrien* for social- og sundhedsassistenten i forbindelse med medicinhandling?

Børne-/Unge psykiatrien: + *Forældreansvarsloven* i forbindelse med medicinhandling?

Socialpsykiatrien: + *Service-loven* og *Sundhedsloven* i forbindelse med medicinhandling?

Alle: *Vejledning og ordination og håndtering af lægemidler* (Styrelsen for patientsikkerhed)

Skriv her:

Hvilke vejledninger, instrukser og retningslinjer anvender social- og sundhedsassistenten i forbindelse med farmakologi og medicinhandling på praktikstedet?

Skriv her:

Hvordan er delegation og medicinhandling beskrevet på praktikstedet?

Hvis ikke det er beskrevet, undersøg hvorfor?

Skriv her:

Hvad er social- og sundhedsassistentens opgave og ansvar når medicinhandling delegeres på praktikstedet?

Skriv her:

Hvordan samarbejder social- og sundhedsassistenten tværprofessionelt og/eller tværsektorielt om farmakologi og medicinhandling til den udvalgte patient/borger?

Skriv her:

Hvad er formålet med at indberette UTH?

Skriv her:
Undersøg hvilke former for UTH og nærhændelser i forhold til medicin håndtering, der eventuelt finder sted på praktikstedet? På nogle praktiksteder er dette ikke aktuelt og spørgsmålet springes derfor over.
Skriv her:
Hvordan arbejder praktikstedet med at lære af og forebygge UTH i forbindelse medicin håndtering? På nogle praktiksteder er dette ikke aktuelt og spørgsmålet springes derfor over.
Skriv her:

Den specifikke del: Farmakologi og medicin håndtering

I samarbejde med praktikstedet udvælger eleven en patient/borger, laver en oversigt over patientens/borgerens medicin (hvis muligt) og udvælger et til to præparater fra oversigten over den medicinske behandling med tydeliggørelse af de valgte præparater. Det er praktikstedets vurdering, hvilke præparater der er relevante i forhold til behandlingen af patientens/borgerens psykiatriske sygdom. Det må ikke være intravenøse injektioner.

Såfremt det ikke er muligt på praktikstedet, at få kendskab til borgers medicinske ordinationer, drøft med din praktikvejleder, hvilke en til to præparater der sandsynligvis er ordineret til borgeren.

En kort beskrivelse af patientens tilstand og symptomer, der danner grundlag for patientens/borgerens medicinske behandling – i forhold til de valgte præparater:

Skriv her:

Beskriv udvalgte præparaters farmakodynamik, herunder virkning, de mest almindelige bivirkninger, interaktioner, kontraindikationer og dispenseringsformer?

Skriv her:

Hvilke observationer er relevante i forhold til patientens/borgerens sygdom, tilstand og behandling med de udvalgte præparater?

Skriv her:

Er der nogle observationer du skal have særlig opmærksomhed på? (fremmes/hæmmes virkning af anden medicin, højrisikopræparater mv.?)

Skriv her:

Beskriv om patienten/borgeren oplever nogle bivirkninger, som du ikke klinisk kan iagttage?

Skriv her:

Jævnfør journalføringspligt – hvordan dokumenterer du dine observationer i forbindelse med medicinhåndtering til din patient/borger på praktikstedet?

Skriv her:

Hvad skal du være opmærksom på hos din patient/borger i forbindelse med medicinadministration, herunder ophældning, beregning, dosering, dokumentation og hygiejne?

Elever som ikke har medicinadministration, skal besvare følgende spørgsmål: Hvad skal du være opmærksom på i forbindelse med at borgeren selv administrer medicin?

Skriv her:

Den afsluttende del: Samarbejde med og om patienten/borgeren

Beskriv patienten/borgerens forudsætninger for at deltage i medicinhandling? Herunder patientens/borgerens holdning til den ordinerede medicin?

Skriv her:

Beskriv hvordan du samarbejder med patienten/borgeren i medicinhandlingen i forhold til den udvalgte medicin?

Skriv her:

Hvilke etiske og sygeplejefaglige refleksioner gør du dig i denne forbindelse?

Skriv her:

Hvilke pædagogiske refleksioner gør du dig i forhold til samarbejdet med patienten/borgeren om den ordinerede medicin?

Skriv her:

Hvilke refleksioner gør du dig i forhold til at inddrage patientens/borgerens pårørende/netværk i medicinbehandlingen? (Såfremt patient/borger giver samtykke)

Skriv her:

Nyttige links:

Må tabletter knuses eller deles? se eventuelt denne lille video:

<https://www.youtube.com/watch?v=33akQU6ekZE>

www.interaktionsdatabasen.dk

www.indlægssedler.dk

<https://stps.dk/da/sundhedsprofessionelle-og-myndigheder/haandtering-af-medicin/>

Viden kan opnås ved bl.a. at benytte hjemmesiderne www.promedicin.dk og www.sundhedsplatform.dk, (sidstnævnte indeholder medicinvejledninger fra Region H og Region Sjælland) samt elevens lærerbøger.